

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWEGO NR 4
W BIAŁYMSTOKU**

Białystok, 2014

Podstawy prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez ONZ dnia 20. XI. 1989 r.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela. (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 191)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2009 nr 168 poz. 1324)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 maja 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2013 poz. 560)
- Statut Przedszkola

Cel nadrzędny:

Rozwój indywidualny wychowanków, nabycie cech takich jak: wrażliwość, samodzielność, empatia, ciekawość poznawcza; ukształtowanie postawy twórczej, konstruktywne uczestnictwo w życiu przedszkola, przestrzeganie norm społecznych .

Zadania ogólne przedszkola jako środowiska wychowującego (powinności wychowawcze):

1. Traktowanie dziecka jako aktywnej i samodzielnej jednostki zasługującej na szacunek i przestrzeganie jego praw oraz budowanie poczucia własnej wartości wychowanków.
2. Wprowadzanie wychowanków w świat relacji osobowych (interakcji społecznych), kształtowanie umiejętności, kompetencji i postaw społecznych, tworzenie bezpiecznego dla wychowanków środowiska przedszkolnego.
3. Rozwijanie uczuć patriotycznych, poczucia przynależności narodowej.
4. Udzielanie pomocy i wsparcia wychowankowi w jego rozwoju oraz wprowadzanie dzieci w świat wartości chrześcijańskich.
5. Odkrywanie i rozwijanie talentów i uzdolnień wychowanków.
6. Tworzenie spójnego wychowawczo środowiska przedszkolnego i rodzinnego.

Priorytety wychowawcze:

1. Pomoc w uzyskiwaniu orientacji etycznej i hierarchizacja wartości i norm społecznych
2. Pomoc w odnajdywaniu swego miejsca w rodzinie, w grupie rówieśniczej, w szerszej społeczności
3. Kreowanie sytuacji, w których wychowankowie aktywnie pracują nad poznawaniem samych siebie, rozwijają swoje zdolności i zainteresowania, współpracują z innymi
4. Takt, życzliwość, akceptacja w kontaktach z wychowankami

I. TRAKTOWANIE DZIECKA JAKO AKTYWNEJ I SAMODZIELNEJ JEDNOSTKI ASŁUGUJĄCEJ NA SZACUNEK I PRZESTRZEGANIE JEGO PRAW ORAZ BUDOWANIE POCZUCIA WŁASNEJ WARTOŚCI WYCHOWANKÓW

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie potrzeby poznawania siebie • Dążenie do wzmocnienia pozytywnego obrazu siebie, akceptacji siebie (odkrywanie mocnych stron), • Poszerzanie samowiedzy; zachęcenie do prób samooceny • Uczenie tolerancji dla własnych słabości i niedoskonałości • Pomoc w nabywaniu odporności na niepowodzenia i wiary we własne siły • Zapoznanie z prawami dziecka • Tworzenie przyjaznej atmosfery, zachęcanie do wyrażania swoich uczuć i potrzeb • Uświadomienie dzieciom, że rośniemy, dojrzewamy i przez to więcej potrafimy 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozwalanie dziecku na bycie sobą – podkreślanie jego wyjątkowości i niepowtarzalności • Wykorzystywanie form ekspresji plastycznej, muzyki, ruchu i tańca do wyrażania siebie • Stworzenie dzieciom możliwości rozwoju indywidualnych zainteresowań i zdolności poprzez przynależność do kół zainteresowań • Przeprowadzenie cyklu zajęć o tematyce praw dziecka w grupach starszych • Wypracowanie metod profilaktyki społecznej względem dziecka krzywdzonego • Udział dzieci w konkursach plastycznych, muzycznych, recytatorskich

II. WPROWADZANIE WYCHOWANKÓW W ŚWIAT RELACJI OSOBOWYCH (INTERAKCJI SPOŁECZNYCH), KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI, KOMPETENCJI I POSTAW SPOŁECZNYCH, TWORZENIE BEZPIECZNEGO DLA WYCHOWANKÓW ŚRODOWISKA PRZEDSZKOLNEGO

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie konieczności funkcjonowania zasad w grupie po to, aby każdy czuł się w niej dobrze • Pobudzenie do otwarcia się wobec grupy • Poznawanie zainteresowań kolegów, ich doświadczeń i sposobów myślenia • Wdrażanie do współpracy i współdziałania w grupie • Wskazywanie możliwości rozwiązań sytuacji konfliktowych • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze złością tak, aby nie krzywdzić innych 	<ul style="list-style-type: none"> • Określenie norm i zachowań regulujących współzycie w grupie, opracowanie wspólnie z dziećmi „kontraktów” • Prowadzenie sondaży wśród dzieci n/t preferencji zabaw i zajęć, sympatii i antypatii, oczekiwań, życzeń, samopoczucia w grupie, udostępnianie ich rodzicom • Wypracowanie zasady: kiedy jedna osoba mówi, inni słuchają • Podejmowanie i realizowanie różnych zadań zespołowych

<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do pomagania sobie w sytuacjach codziennych • Rozwijanie umiejętności uzasadniania własnych racji • Wdrażanie do słuchania innych • Stwarzanie okazji do zdobywania doświadczeń w mówieniu i byciu słuchanym • Tworzenie okazji do wymiany informacji, dyskusowania, dochodzenia do kompromisów • Ośmielanie do publicznych wystąpień na forum grupy • Rozumienie potrzeby wyciszenia się i odpoczynku • Uświadomienie znaczenia komunikacji niewerbalnej • Przygotowanie do podjęcia ról społecznych • Utożsamianie się z rodziną, nawiązywanie prawidłowych relacji w rodzinie <p>Stwarzanie atmosfery bezpieczeństwa, wsparcia, akceptacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie kodeksu dobrego kolegi i koleżanki • Prowokowanie dzieci do zadawania pytań i udzielania odpowiedzi, wyrażania opinii i poglądów • Wypracowanie zasady: kiedy jedna osoba mówi, inni słuchają • Zapamiętywanie i przekazywanie rodzicom informacji i poleceń nauczyciela • Aktywne uczestnictwo w uroczystościach przedszkolnych • Uroczyste obchodzenie urodzin w grupie • Organizowanie spotkań z dziećmi z innych placówek oświatowo – wychowawczych • Słuchanie muzyki, książek podczas odpoczynku poobiedniego, prowadzenie zabaw relaksacyjnych, wyciszających • Zabawy tematyczne, zabawy w role • Organizowanie spotkań, uroczystości z udziałem rodziców • Wykonywanie upominków dla członków rodziny • Przeprowadzanie „wywiadów” z mamą i tatą • Nawiązanie bliskiego i serdecznego kontaktu wychowawcy z wychowankami • Respektowanie zasady „mądrego towarzyszenia” • Integracja grupy przedszkolnej • Sformułowanie jasnych norm i zasad służących bezpieczeństwu dzieci, zawarcie ich w kontrakcie grupy • Motywowanie, angażowanie wychowanków w życie grupy tak, aby każdy z nich mógł odnieść sukces w wybranej dziedzinie • Współdziałanie ze sobą wszystkich pracowników przedszkola w procesie opieki i wychowania • Przestrzeganie regulaminu pobytu dziecka w przedszkolu oraz obowiązujących procedur
--	---

III. ROZWIJANIE UCZUĆ PATRIOTYCZNYCH, POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI NARODOWEJ

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> •Poznawanie najbliższego otoczenia •Poznawanie rodzinnej miejscowości •Przybliżenie historii i tradycji regionu i kraju •Budowanie poczucia tożsamości narodowej •Upowszechnianie wiedzy z zakresu integracji europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> •Organizowanie wycieczek do instytucji użyteczności społecznej, spacery po osiedlu •Organizowanie wycieczek, tworzenie prezentacji multimedialnych •Prowadzenie rozmów n/t aktualnych wydarzeń w mieście. •Odwiedzanie miejsc pamięci narodowej, zwiedzanie zabytków, poznawanie legend, przybliżanie za pomocą literatury dziecięcej postaci znanych bohaterów narodowych •Poznawanie tańców oraz wytworów sztuki ludowej •Praca z mapą – wskazywanie Polski, Warszawy, Białegostoku, Wisły, Odry •Zaznajomienie z godłem Polski, barwami ojczystymi, hymnem narodowym •Dostarczenie wzorów zachowania i właściwego reagowania w sytuacjach, w których pojawiają się symbole narodowe •Słuchanie wierszy patriotycznych, wspólne śpiewanie piosenek patriotycznych •Obchody rocznic i świąt, np. Święto Flagi •Wykonywanie prac plastycznych związanych z tematyką patriotyczną •Poznawanie sylwetek sławnych Polaków •Poznawanie symboli europejskich (flaga, hymn, waluta) •Dostarczenie wybranych informacji o państwach europejskich •Prowadzenie działalności koła języka niemieckiego •Podkreślanie wagi tolerancji, uszanowanie kultury i dorobku innych narodów dla budowy pokoju w Europie

IV. ROZWIJANIE DOJRZAŁOŚCI EMOCJONALNEJ

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> •Poznanie terminów oznaczających emocje •Wdrażanie do wczuwania się w stany emocjonalne innych •Uczenie dzieci rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji i uczuć •Rozwijanie zdolności integrowania własnych doświadczeń emocjonalnych z wiedzą o przeżyciach innych osób •Rozwijanie ekspresji uczuciowej •Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych stanów emocjonalnych w sposób swobodny i szczerzy •Rozwijanie umiejętności kontrolowania swoich emocji, •Oswajanie poczucia lęku •Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacji „przegranej” •Wzbudzanie empatii przez wspólne przeżywanie sukcesu 	<ul style="list-style-type: none"> •Wykorzystanie literatury, historyjek obrazkowych, opowiadań nauczyciela, form teatralnych do rozpoznawania i nazywania uczuć i potrzeb ludzi w różnych sytuacjach •Organizowanie spotkań z muzyką, poezją •Wspieranie dzieci w trudnych dla nich chwilach, pozwalanie na okazywanie uczuć (pozytywnych i negatywnych) •Wykorzystywanie metod i technik pozwalających rozładować stres i napięcie emocjonalne np. relaksacja przy muzyce, drama, techniki parateatralne, relaksacyjne techniki plastyczne •Stosowanie pozytywnych wzmocnień •Organizowanie zabaw tematycznych, związanych z wyrażaniem emocji •Prowadzenie zajęć z bajkoterapii •Wdrożenie programu adaptacyjnego dla dzieci nowo przyjętych do przedszkola •Organizowanie zabaw ze współzawodnictwem, elementem rywalizacji •Podejmowanie wspólnych przedsięwzięć

V. UDZIELANIE POMOCY I WSPARCIA WYCHOWANKOWI W JEGO ROZWOJU ORAZ WPROWADZANIE DZIECI W ŚWIAT WARTOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKICH

ZADANIA SZCZEGÓLOWE	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Przybliżenie dzieciom znaczenia pojęć dobra i zła • Kształtowanie wrażliwości moralnej i właściwych postaw moralnych • Poszanowanie odmierności chłopców i dziewczynek • Uczenie dzieci tolerancji • Pomoc w zrozumieniu, czym jest prawda, miłość, przyjaźń, dobro, uczciwość • Troska o etos wychowawczy przedszkola • Dostrzeganie i rozumienie związku człowieka z przyrodą; kształtowanie zachowań proekologicznych • Kształtowanie nawyków higienicznych i zachowań prozdrowotnych • Wdrażanie do szanowania cudzej własności oraz efektów i wytworów własnej i cudzej pracy • Wdrażanie do kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych • Niwelowanie różnic rozwojowych • Rozwijanie zainteresowań u dzieci przejawiających uzdolnienia (praca z dzieckiem zdolnym) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nagradzanie zachowań prospołecznych uznaniem, pochwałą, nadaniem przywileju • Udział w akcjach charytatywnych • Ukazywanie przykładów dobrego i złego postępowania z życia, filmu, literatury (np. baśnie z morałem) • Próby oceny postępowania bohaterów literackich • Pielęgnowanie tradycji przedszkola • Przeprowadzenie cyklu zajęć n/t zdrowia, ekologii • Organizowanie wycieczek i spotkań z ciekawymi ludźmi • Sprawowanie dyżurów • Pełnienie roli gospodarzy w przedszkolu • Współpraca z poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, • Pomoc psychologiczno – pedagogiczna • Prowadzenie kart obserwacji dzieci • Systematyczna praca z dziećmi wykazującymi trudności edukacyjne oraz posiadającymi mikrodeficyty rozwojowe • Funkcjonowanie bogatej oferty zajęć dodatkowych • Systematyczna praca z dziećmi zdolnymi

VI. ODKRYWANIE I ROZWIJANIE TALENTÓW I UZDOLNIEŃ WYCHOWANKÓW

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie wyobraźni i twórczego myślenia • Pomoc w radzeniu sobie z wielostronną oceną – opiniami kolegów • Rozwijanie śmiałości i minimalizowanie obaw związanych z ekspresją twórczą • Stwarzanie warunków do odreagowania nagromadzonych lęków i napięć w zabawach twórczych • Rozwijanie umiejętności twórczego rozwiązywania problemów • Organizowanie sytuacji edukacyjnych umożliwiających dzieciom kontakt z różnymi dziedzinami sztuki • Tworzenie atmosfery sprzyjającej odczuwaniu radości i satysfakcji z pozytywnych efektów własnych działań • Diagnozowanie twórczych możliwości wychowanków • Odrywanie talentów i uzdolnień • Roztropne korzystanie z mediów • Zapewnienie wychowankom kontaktu ze sztuką 	<ul style="list-style-type: none"> • Współorganizowanie kąpek i miejsc do zabawy • Niekonwencjonalne używanie przedmiotów, symboli, znaków • Ekspresyjne wyrażanie siebie np. prezentowanie swojego nastroju, imienia, przedstawianie uczuć za pomocą słowa, gestu, mimiki; interpretowanie własnych rysunków i wytworów • Stosowanie metod aktywizujących, w szczególności metod i technik twórczego myślenia, np. tworzenie listy rozwiązań określonej sytuacji problemowej lub zadaniowej, snucie fantastycznych historii, tworzenie analogii, zabawy w teatr łączące ekspresję ruchową, słowną, muzyczną, plastyczną, techniczną, wymyślanie scenek pantomimicznych, układów tanecznych, kreatywne rysowanie • Wykonywanie akcesoriów do zabawy wg własnych pomysłów • Dostarczanie dzieciom różnorodnych materiałów, narzędzi i środków, odkrywanie wielu możliwości ich wykorzystania • Wykorzystywanie prezentacji multimedialnych • Organizowanie wyjazdów do teatru, opery, muzeum, kina

VII. TWORZENIE SPÓJNEGO WYCHOWAWCZO ŚRODOWISKA – PRZEDSZKOLE I RODZINA

1. Przedszkole uznaje rodziców jako pierwszych wychowawców i wspiera funkcję wychowawczą rodziny.
2. Rodzice, nauczyciele i wychowankowie stanowią spójne wychowawczo środowisko, dbają o nieustanny proces własnego rozwoju i doskonalenia osobowego.
3. Rodzice współpracują z przedszkolem za pośrednictwem Rady Rodziców i dwójek grupowych.
4. Rodzice współtworzą i opiniują przedszkolne dokumenty określające działalność edukacyjną i wychowawczą przedszkola.
5. Przedszkole umożliwia rodzicom zapoznanie się z planowanymi działaniami wychowawczymi, programami nauczania.
6. Rodzice współuczestniczą w procesie wychowania, dbając o jednolitość oddziaływań wychowawczych przedszkola i domu rodzinnego.
7. Rodzice biorą udział w uroczystościach, spotkaniach warsztatowych, zajęciach otwartych, spotkaniach ze specjalistami, zebraniach ogólnych i grupowych.

8. Rodzice aktywnie włączają się w organizowane konkursy rodzinne i inne działania na rzecz przedszkola i rodziny.
9. Nauczyciele informują rodziców o ważnych sprawach, podejmowanych działaniach i wydarzeniach, zachowaniach wychowanków, ich postępach i trudnościach.
10. Przedszkole zapewnia możliwość indywidualnych konsultacji rodziców z nauczycielami w ustalonych terminach.
11. Rodzice mają możliwość decydowania o działaniach podejmowanych przez placówkę.

Spodziewane efekty wdrożenia programu wychowawczego (wizja absolwenta)

Wychowanek naszego przedszkola bardzo dobrze funkcjonuje w grupie rówieśniczej, jest osobą rozumną i wolną, zdolną do miłości, empatii, odkrywania prawdy, kierowania się ku dobru. Rozumie konieczność poszanowania cudzej własności. Ceni wartości moralne i patriotyczne. Jest tolerancyjny, szanuje indywidualność innych ludzi. Posiada umiejętność współżycia zgodnie z przyjętymi normami. Jest ciekawy świata, samodzielny. Ma określone zainteresowania, które stara się rozwijać. Łatwo nawiązuje współpracę z innymi. Potrafi rozwiązywać konflikty bez agresji i przemocy.

Jest zaangażowany w sprawy społeczności przedszkolnej. Ma poczucie własnej wartości, reprezentuje postawę twórczą.

Ewaluacja programu

- analiza dokumentacji pedagogicznej:
 - plany pracy,
 - zapisy w dzienniku,
 - karty obserwacji,
 - diagnoza przedszkolna,
 - ankiety ewaluacyjne dla nauczycieli,
- informacje zwrotne od rodziców,
- gazetki przedszkolne,
- kronika przedszkolna,
- wytwory działalności dzieci,
- zdobyte przez dzieci wyróżnienia i nagrody w konkursach.
- ocena realizacji „Programu Wychowawczego” na końcowej Radzie Pedagogicznej

Bibliografia

Jankowski B., Wychowanie w szkole: tworzenie programów wychowawczych Poznań 2000;
Śliwerski B., Program wychowawczy szkoły Warszawa 2001.